

1. Personele kosten remmen winstontwikkeling mkb, omzet groeit

De omzetgroei in het Nederlandse midden- en kleinbedrijf is in 2016 opnieuw versneld. Gemiddeld steeg de omzet met 7,4%, versus 5,1 een jaar eerder. Vooral de bouw en specialistische zakelijke dienstverleners deden het op alle fronten goed, terwijl de industrie enigszins achterbleef. De winst groeide echter niet in dezelfde tred mee.

Deze cijfers laten al voor het derde jaar op rij een stagnatie zien. Dit is voor een belangrijk deel veroorzaakt door een stijging in de personele kosten. Dit blijkt uit het nieuwe SRA-rapport 'Branches in Zicht 2017, de harde cijfers van Nederlandse ondernemingen'.

Winstgroei stagneert, personeelskosten verdubbelen

Ondanks een sterke stijging van de omzetgroei vertraagde de toename in winsten naar gemiddeld 20,4%. Dit was 29,9% in 2015 en 31,5% in 2014. Vooral de automotive en de logistiek kenden een sterke terugval, al bleef er ook in deze branches sprake van groei. De bouw liet als enige een flinke versnelling van de winstgroei zien. Een belangrijke reden waarom de winstontwikkeling voor het mkb als geheel achterbleef bij het tempo van de omzetgroei is een toename van de personeelskosten met gemiddeld 6%, voor bedrijven de belangrijkste kostenpost. De toename van deze kosten was in 2016 bijna twee keer zo sterk dan in 2015 en bijna drie keer zo sterk dan in 2014.

Bouw blinkt uit

Het mkb liet over de volle breedte groei zien, maar de bouw stak er met kop en schouders bovenuit. De winstgroei kwam in deze branche uit op maar liefst 81,2%; een forse versnelling ten opzichte van het voorgaande jaar. De florerende woningmarkt is een sterke groeimotor en de meeste bedrijven in de bouw staan er financieel veel beter voor. Ook de medische zorg zag de winstgroei aantrekken. In de logistiek en de automotive nam de winstgroei het sterkst af, onder meer door druk op de prijzen en verdienmodellen. De omzetgroei versnelde in deze branches wel.

Meer ruimte om te investeren

Financieel gezien heeft het mkb een erg goed jaar achter de rug. Ook de solvabiliteit is sterk verbeterd, het eigen vermogen nam in totaal met bijna 12% toe. Vooral de bouw, specialistische zakelijke dienstverleners en de horeca lieten hier een forse stijging zien. Daarnaast zijn mkb-ondernemers gemiddeld genomen meer schulden aangegaan om te investeren. De kortlopende schulden liepen per saldo met 1,4% op. De kar werd hier getrokken door de bouw, de logistiek en de industrie. Alleen autobedrijven bouwden de schulden gemiddeld verder af.

Grote regionale verschillen

De omzetontwikkeling was in 2016 positief in alle regio's. Ondernemers in de zuidelijke provincies Zeeland, Noord-Brabant en Limburg lieten de sterkste omzetgroei zien met 11,5%. Ook bedrijven in de noordelijke provincies deden goede zaken, zij lieten een groei zien van 7,3%. De winstcijfers waren eveneens het beste in de zuidelijke regio met 28,7%. Verder stegen de personeelskosten gemiddeld het hardst in de noordelijke en zuidelijke provincies met ruim 11%, versus 6% gemiddeld. In de vier grote steden namen deze kosten relatief beperkt toe.

2. Trouwplannen na 1 januari 2018?

Let op de veranderingen in het nieuwe huwelijksvermogensrecht. Je trouwt straks niet meer automatisch in algehele gemeenschap van goederen. Op 1 januari 2018 treedt een wetswijziging in werking betreffende de beperking gemeenschap en geldt alleen voor huwelijken die gesloten worden na die datum. Wat gaat er veranderen en wat betekent dit voor u als ondernemer?

De gemeenschap van goederen omvat alle goederen en schulden die echtgenoten voor het huwelijk gezamenlijk al hadden en alle goederen en schulden die de echtgenoten vanaf de aanvang van de gemeenschap tot aan de ontbinding van de gemeenschap verkrijgen of maken, met uitzondering van hetgeen ontvangen is in het kader van een erfenis of schenking.

Nu: uitsluitingsclausule

Op dit moment is dit alleen het geval indien een uitsluitingsclausule is opgenomen in het testament of bij de schenking, waarbij de erflater of de schenker bepaalt dat een erfenis of schenking buiten de gemeenschap van goederen valt.

Straks: insluitingsclausule

Onder de nieuwe wetgeving zal een insluitingsclausule of gemeenschapsclausule gebruikt kunnen worden. Deze clausule zorgt ervoor dat de gift of erfenis juist wel in de gemeenschap valt, indien de schenker of erflater dat wenst.

Let op!

Vanaf 1 januari 2018 moet u met een insluitingsclausule regelen dat een gift of erfenis juist in de gemeenschap valt.

Ondernemingsvermogen

Voorhuwelijks ondernemingsvermogen valt niet in de gemeenschap. Wel geldt dat een redelijke vergoeding voor kennis, vaardigheden en arbeid voldaan dient te worden aan de gemeenschap, voor zover een dergelijke vergoeding niet al op andere wijze ten bate van de echtgenoten komt of is gekomen. Volgens de parlementaire geschiedenis kan dit vergoedingsrecht worden vastgesteld aan de hand van de toegenomen waarde van het privévermogen. Dit vereist een nauwkeurige administratie van het privévermogen van echtgenoten. Het is derhalve verstandig om de waarde van de voorhuwelijks onderneming goed te doen vaststellen en hierbij op te nemen op basis van welke grondslag dit is gebeurd. Aan het einde van het huwelijk zal dit wederom moeten gebeuren.

Tip:

Leg het vermogen van de onderneming en het privévermogen van u en uw partner voor het huwelijk nauwkeurig vast.

Totaalwinst van de onderneming

Wilt u als ondernemer een huwelijk aangaan, dan is het verstandig dat uw accountant de gerealiseerde totaalwinst van de onderneming vaststelt op het moment van het aanvangen van de gemeenschap.

Let op!

Het is voor ondernemers en in het bijzonder voor een ondernemer met een eenmanszaak van groot belang dat alle afspraken en de vermogenssituatie in huwelijksvoorwaarden worden overeengekomen.

Gevolgen voor schulden

De nieuwe wetgeving leidt tot slot tot een beperking van de positie van schuldeisers. Zo kunnen de goederen van een echtgenoot niet worden uitgewonnen indien hij goederen uit de gemeenschap aanwijst, die voldoende verhaal bieden om gemeenschapsschulden mee te voldoen. Daarnaast geldt dat de verhaalsmogelijkheden voor privéschuldeisers op de gemeenschap worden beperkt. Verder geldt er een beperkte draagplichtregeling in de situatie dat er meer schulden dan baten zijn bij de ontbinding van de gemeenschap. Wanneer de goederen van de gemeenschap niet toereikend zijn, worden deze in beginsel gedragen door beide echtgenoten voor een gelijk deel. Ten slotte gelden er geen strengere bewijsregels meer voor het bewijzen van privé-eigendom door de echtgenoot van een failliet.

Heeft u vragen over het nieuwe huwelijksvermogensrecht, bent u van plan om na 1 januari 2018 in het huwelijksbootje te stappen? Laat u tijdig adviseren en informeren wat dit voor u betekent.

3. Zonder instemming geen afkoop of omzetting pensioen in eigen beheer

Wie is de instemmingsgerechtigde partner als u besluit uw pensioen in eigen beheer af te kopen of om te zetten in een oudedagsverplichting? De Belastingdienst heeft hier recent meer duidelijkheid over gegeven.

Instemming vereist

Bent u van plan om uw pensioen in eigen beheer af te kopen of om te zetten in een oudedagsverplichting? Dit kan alleen als uw partner hiermee instemt. Die instemming moet blijken uit het mede ondertekenen van het informatieformulier waarmee u binnen één maand na het tijdstip van omzetting of afkoop de Belastingdienst hiervan op de hoogte stelt.

Let op!

Kan of wil de (ex-)partner het informatieformulier niet ondertekenen, dan blijft uw pensioenverplichting premievrij op de balans van de bv staan. Afkoop of omzetting is in dat geval niet mogelijk. Doet u dit zonder akkoord toch, dan beschouwt de Belastingdienst uw pensioenaanspraak als 'onzuiver', waardoor u loonbelasting moet betalen over de commerciële waarde van de gehele pensioenaanspraak en ook nog eens 20% revisierente bent verschuldigd.

Instemmingsgerechtigde partner

Voor de Belastingdienst is de partner die moet instemmen met het prijsgeven, afkopen of omzetten van de in eigen beheer verzekerde pensioenaanspraak:

- de echtgenoot van de dga;
- de geregistreerde partner van de dga;
- de niet-geregistreerde partner die voldoet aan de definitie van partner in de tussen de dga en zijn bv gesloten pensioenovereenkomst, mits deze recht heeft op (een deel van) de in eigen beheer verzekerde pensioenaanspraak.

Ook een eventuele ex-partner kan kwalificeren als instemmingsgerechtigde partner. Dat is het geval als deze ex-partner nog steeds recht heeft op een deel van de pensioenaanspraak. In dat geval moet ook de ex-partner het informatieformulier ondertekenen.

Let op!

Het informatieformulier moet per (ex-)partner worden ingevuld.

4. Belangrijke wijzigingen per 1 juli 2017 in minimumjeugdloon

Per 1 juli aanstaande stijgt het minimumjeugdloon voor 18- tot en met 21-jarigen. Die stijging is meer dan de gebruikelijke halfjaarlijkse verhoging. Werkgevers krijgen hierdoor te maken met hogere loonkosten. Zij kunnen rekenen op een compensatie.

Minimumjeugdloon

De nodige veranderingen in het minimumloon zijn op komst. Zo gaat per 1 juli 2017 de leeftijd voor het volwassenminimumloon omlaag van 23 jaar naar 22 jaar. Tegelijkertijd gaat het minimumjeugdloon voor 18- tot en met 21-jarigen omhoog.

Per 1 juli 2017 ziet het wettelijk minimum(jeugd)loon per maand er als volgt uit:

Leeftijd	1 juli 2017	1 januari 2017
15 jaar	€ 469,60	€ 465,50
16 jaar	€ 540,05	€ 535,30
17 jaar	€ 618,35	€ 612,90
18 jaar	€ 743,55	€ 706,00
19 jaar	€ 860,95	€ 814,60
20 jaar	€ 1.095,80	€ 954,25
21 jaar	€ 1.330,60	€ 1.124,90
22 jaar en ouder	€ 1.565,40	€ 1.318,85 (22 jaar)
		€ 1.551,60 (23 jaar en ouder)

Let op!

Het verhoogde minimumjeugdloon voor 18- tot en met 20-jarigen geldt niet voor werknemers met een leerwerkplek in het kader van de beroepsbegeleidende leerweg (BBL). Voor hen gelden alternatieve staffels.

Let op!

In 2019 gaat het minimumjeugdloon voor 18- tot en met 20-jarigen wederom meer dan gebruikelijk omhoog en per 1 juli 2019 gaat de leeftijd voor het volwassenminimumloon verder omlaag van 22 jaar naar 21 jaar.

Compensatie

Door de stijging van het minimumjeugdloon voor 18-tot en met 21-jarigen krijgt u mogelijk te maken met hogere loonkosten. Voor deze hogere loonkosten kunt u compensatie krijgen via het minimumjeugdloonvoordeel. Daar hoeft u zelf niets voor te doen. Blijkt uit gegevens van het UWV dat u recht heeft op compensatie dan betaalt de Belastingdienst deze automatisch aan u uit. U moet hier echter nog wel even op wachten. De compensatie wordt namelijk na afloop van een kalenderjaar automatisch vastgesteld en uitbetaald aan werkgevers die daar recht op hebben. Omdat de regeling nieuw is kan de eerste uitbetaling van de compensatie pas plaatsvinden in de tweede helft van 2019. Dan ontvangt u het minimumjeugdloonvoordeel over zowel het tweede halfjaar van 2017 als het hele jaar 2018, uiteraard voor zover u daar recht op heeft.

1. De Wet DBA opnieuw opgeschort

Zzp'ers en opdrachtgevers krijgen nog langer de tijd om zich aan te passen aan de Wet DBA. De handhaving is namelijk verder opgeschort tot in ieder geval 1 juli 2018. Deze opschorting betekent het volgende: tot in ieder geval 1 juli 2018 zal de Belastingdienst geen naheffingen, boetes of correctieverplichtingen voor de loonheffingen opleggen als achteraf wordt geconstateerd dat toch sprake is van een dienstbetrekking tussen zzp'er en opdrachtgever. Dit is alleen anders in geval van kwaadwillendheid. Dan heeft men met opzet een situatie van schijnzelfstandigheid gecreëerd, terwijl er gewoon een dienstbetrekking is. In die situatie zal de Belastingdienst wel handhaven. Wat er nu verder gaat gebeuren met het DBA-dossier is aan een nieuw kabinet.

2. Bezwaarschriften btw-heffing privégebruik auto van de zaak ongegrond verklaard

De Belastingdienst heeft collectief uitspraak gedaan op de bezwaarschriften tegen de btw-heffing over het privégebruik van de auto van de zaak, die als massaal bezwaar zijn aangewezen. Nagenoeg alle bezwaren zijn ongegrond verklaard. Heeft u echter in uw bezwaar over (één van) de jaren 2011-2016 aangegeven dat toepassing van het forfait tot een te hoge btw-heffing leidt, dan krijgt u tot 15 juli 2017 de gelegenheid om aannemelijk te maken dat u recht heeft op een btw-teruggaaf. Dat kan alleen met een speciaal formulier van de Belastingdienst. Invullen van het formulier is echter niet voldoende. U moet namelijk ook een motivering en allerlei berekeningen (per auto) meesturen waarmee u aannemelijk maakt dat u voor het privégebruik van de auto van de zaak minder btw verschuldigd bent dan u heeft voldaan op de btw-aangiften waartegen u bezwaar heeft gemaakt.

3. Digitale calculator om tegemoetkoming werknemer te berekenen

Voor bepaalde werknemers heeft u mogelijk recht op een premiekorting, het lage-inkomensvoordeel of een loonkostensubsidie. U kunt de hoogte van de financiële tegemoetkoming nu zelf berekenen met een speciale [digitale calculator](#). Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft deze samen met de Belastingdienst en het UWV ontwikkeld. Met deze calculator kunt u in zeven stappen berekenen hoe hoog de financiële tegemoetkoming is per werknemer uit een van de volgende doelgroepen:

- Ouderen
- Arbeidsgehandicapten
- Banenafpraak
- Beschut werk
- Regulier met een gemiddeld uurloon van minimaal 100% en maximaal 125% van het wettelijk minimumloon

4. AOW niet omlaag bij samenwonen zoon of dochter

Alleenstaande AOW'ers die samenwonen met hun zoon of dochter, of dit van plan zijn, zullen niet worden gekort op hun AOW-uitkering. Het kabinet heeft besloten de zogenoemde kostendelersnorm niet in te voeren. Door de kostendelersnorm zou een alleenstaande AOW'er die met een kind in één huis woont of gaat wonen slechts recht hebben op een AOW-uitkering van 50% van het wettelijk minimumloon, oftewel de lage AOW-uitkering die

per persoon ook geldt voor echtparen en samenwonenden. Omdat echter niet duidelijk is wat deze maatregel voor effect heeft op de zorg van kinderen voor hun ouders op leeftijd en op de zorg van ouders voor hun hulpbehoevende kinderen, is besloten de kostendelersnorm niet in te voeren. Hierdoor blijft de alleenstaande AOW'er die zijn huis deelt met zijn kind, bij een volledige AOW-opbouw, recht houden op de hoge AOW-uitkering van 70% van het wettelijk minimumloon.

5. Wat als u (een deel van) een onderneming wordt geschonken?

Als een onderneming of een aanmerkelijk belang in een onderneming wordt geschonken, bestaat onder voorwaarden recht op een vrijstelling van schenkbelasting. Ook mag u rekening houden met het feit dat over de reserves in de onderneming nog inkomstenbelasting betaald moet worden. De vrijstelling is van kracht bij schenking van een onderneming of aanmerkelijk belang. Tot een bedrag van €1.063.479 is de schenking in 2017 volledig vrijgesteld. Is het bedrag van de schenking hoger, dan is van het meerdere 83% vrijgesteld en dus 17% belast. Let op: er gelden wel voorwaarden, waarvan de belangrijkste is dat het bedrijf minstens vijf jaar wordt voortgezet, dan wel de aandelen van het aanmerkelijk belang ten minste vijf jaar in bezit worden gehouden.

Bij de schenking mag men rekening houden met het feit dat over de reserves van het bedrijf te zijner tijd nog inkomstenbelasting betaald moet worden. Voor aandelen is dit bijvoorbeeld bepaald op 6,25% van de aanmerkelijkbelangclaim. De toepassing moet naar rato geschieden over het vrijgestelde en het belaste deel van de schenking.

6. Zet uw bedrijfsmiddel op de Energie- en Milieulijst

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) roept het bedrijfsleven op om een voorstel in te dienen voor het aanvullen of wijzigen van de Energie- en Milieulijst voor 2018. Jaarlijks worden de Energielijst en de Milieulijst geactualiseerd. Wilt u graag uw eigen bedrijfsmiddel op één van de lijsten plaatsen, dan kunt u hiervoor een voorstel indienen bij RVO.nl. Hiermee versnelt u de marktintroductie van het nieuwe bedrijfsmiddel. Een voorstel indienen kan tot uiterlijk 1 september 2017.

Investeert u als ondernemer in een bedrijfsmiddel dat voorkomt op de Energie- of Milieulijst dan levert u dat extra fiscaal voordeel op, mits het investeringsbedrag hoger is dan € 2.500.

Investeert u in een bedrijfsmiddel dat voorkomt op de Milieulijst, dan heeft u recht op de Milieu-investeringsaftrek (MIA). Afhankelijk van de categorie waarin de milieu-investering valt, kunt u tot maximaal 36% van het investeringsbedrag in mindering brengen op de fiscale winst. Daarnaast heeft u de mogelijkheid om 75% van de investering willekeurig af te schrijven (VAMIL).

Om in aanmerking te komen voor deze voordelen moet u de milieu- of energie-investering binnen drie maanden na de opdracht tot levering aanmelden bij RVO.nl.